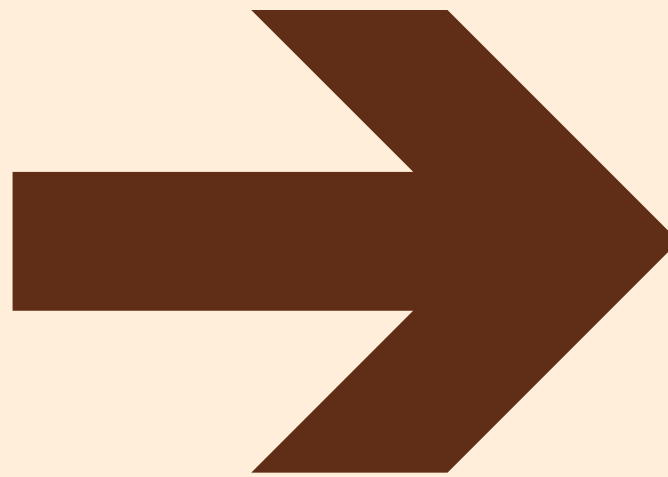

ΠΟΕ-ΔΝΤ

Αναγνώστου Βίβιαν
Ριζόπουλος Κωνσταντίνος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ
ΥΠΟΒΑΘΡΟ ΠΟΕ

ΔΟΜΗ ΠΟΕ

ΚΥΡΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ
ΠΟΕ

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

ΒΑΣΙΚΕΣ
ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ

ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ
ΕΠΙΛΥΣΗΣ
ΔΙΑΦΟΡΩΝ

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ
ΜΕΛΩΝ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ
ΕΝΤΑΞΗΣ ΧΩΡΩΝ

Η ΕΕ ΣΤΟΝ ΠΟΕ

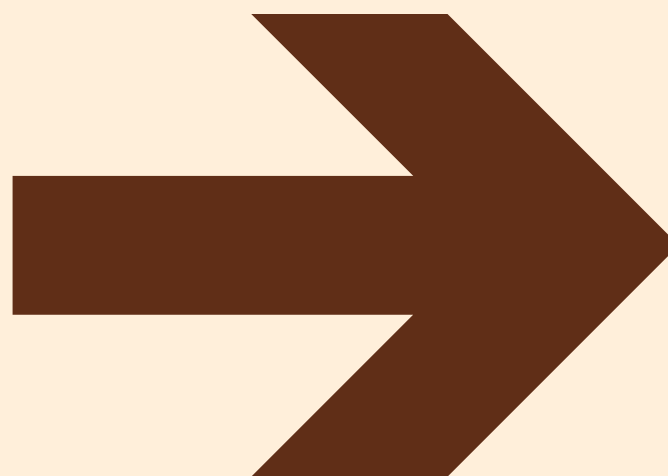
ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΕ-ΠΟΕ

ΠΟΕ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΕΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΕΣ

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ
ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ

ΜΕΛΛΟΝ ΠΟΕ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ

1947

Ίδρυση GATT(General Agreement on Tariffs and Trade):

Διεθνής οργάνωση που είναι υπεύθυνη για:

- 1) ομαλή διεξαγωγή εμπορίου
- 2) καθορισμός συμπεριφοράς κρατών στις διεθνείς εμπορικές συναλλαγές

1986-
1994

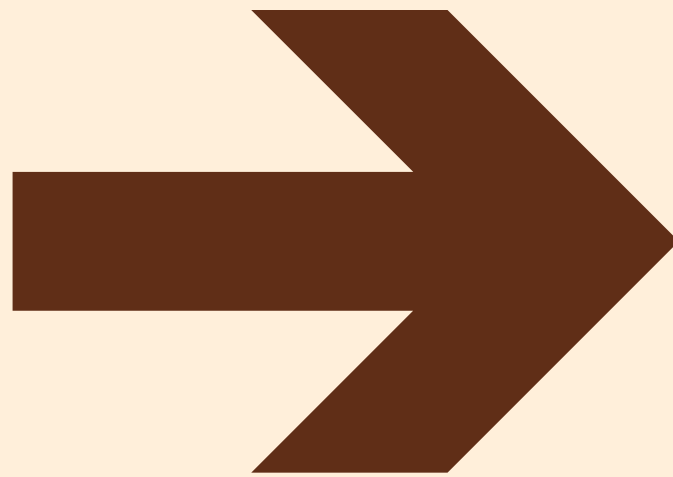
“Γύρος της Ουρουγουάης”:
Αποτελεί μια σειρά κρατικών διαπραγματεύσεων που οδήγησαν στην σημερινή μορφή του ΠΟΕ.

1995

Ίδρυση του ΠΟΕ:

- > νομική προσωπικότητα
- > Η ιδρυτική συμφωνία του ΠΟΕ αποτελεί μία διεθνή συνθήκη η οποία υπερισχύει του εθνικού δικαίου.

ΔΟΜΗ ΠΟΕ

Υπουργική διάσκεψη

Γενικό Συμβούλιο

Επικουρικά όργανα

Γραμματεία

Ειδικές επιτροπές

Υπουργική Διάκεψη

Ρόλος της Υπουργικής Διάσκεψης:

- Ανώτερο όργανο λήψης αποφάσεων
- Επιβλέπει την λειτουργία του ΠΟΕ
- Προωθεί και θέτει σε εφαρμογή τις πολυμερείς εμπορικές δραστηριότητες

Γενικό Συμβούλιο

Ρόλος Γενικού Συμβουλίου:

- Διοικητικό όργανο για την καθημερινή λειτουργία του οργανισμού.
- Θέτει σε εφαρμογή τις λειτουργίες του ΠΟΕ ανάμεσα από τις συνόδους των υπουργικών διασκέψεων.
- Ασκεί λειτουργίες των οργάνων

Επικουρικά όργανα

>Συμβούλιο για το εμπόριο αγαθών (Council for trade in goods)

>Συμβούλιο για το εμπόριο υπηρεσιών (Council for Trade in services)

>Συμβούλιο για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας(Council for TRIPS)

Γραμματεία

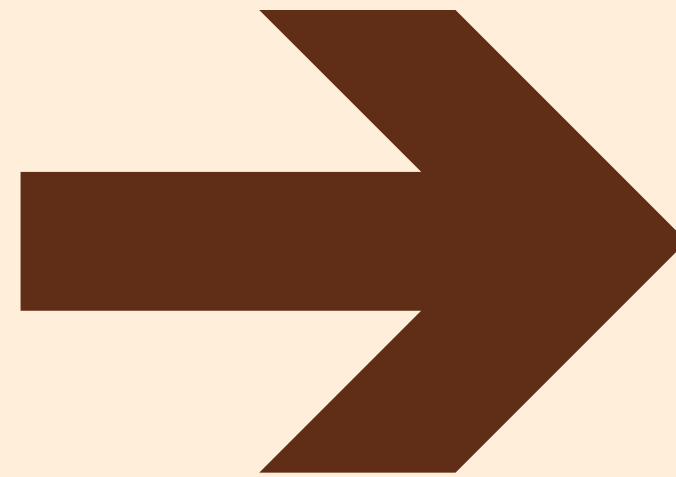
Ρόλος γραμματείας:

- Διοικητικός, συμβουλευτικός
- Υποστήριξη διαπραγματεύσεων
- Τεχνική υποστήριξη, κυρίως στις αναπτυσσόμενες χώρες που τις βοηθάει να ενταχθούν στο παγκόσμιο εμπορικό σύστημα

Ειδικές Επιτροπές

**< Επιτροπή Εμπορίου και Ανάπτυξης
<Επιτροπή Εμπορίου και Περιβάλλοντο**

Κύριες Λειτουργίες

1

**Εμπορικές
διαπραγματεύσεις**

2

**Εφαρμογή και
παρακολούθηση
συμφωνιών**

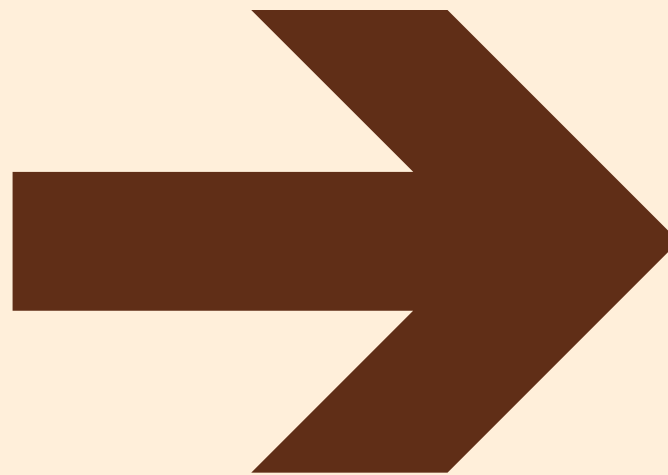
3

Επίλυση διαφορών

4

**Ενίσχυση εμπορικής
ικανότητας**

Βασικές Αρχές

1

**Βελτίωση της ζωής των
ανθρώπων**

2

Μη διάκριση

3

Άνοιγμα εμπορίου

4

**Προβλεψιμότητα και
διαφάνεια.**

5

Δίκαιος Ανταγωνισμός

6

**Υποστήριξη για τις
λιγότερο ανεπτυγμένες
χώρες**

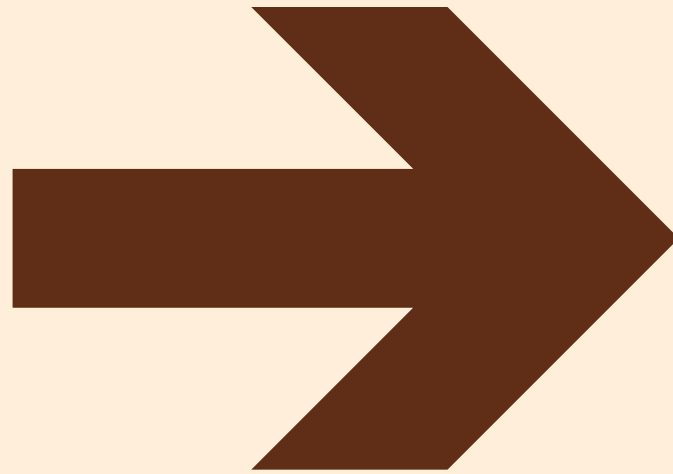
7

**Προστασία του
περιβάλλοντος**

8

**Εμπόριο χωρίς
αποκλεισμούς**

Βασικές Συμφωνίες

GATT

Η συμφωνία ορίζει μια σειρά αρχών στόχος των οποίων είναι η διασφάλιση του θεμιτού ανταγωνισμού. Οι δύο βασικές αρχές που περιλαμβάνει είναι:

1) **Αρχή της μεταχείρισης του πλέον ευνοούμενου κράτους:** Τονίζει την αρχή της μη διακριτής μεταχείρισης.

2) **Αρχή της εθνικής μεταχείρισης:** Κάθε κράτος μέλος του ΠΟΕ απαγορεύεται να διαχειρίζεται τα προϊόντα μιας άλλης χώρας του ΠΟΕ λιγότερο ευνοικά ,όσον αφορά την φορολόγηση και τους εσωτερικούς κανονισμούς ,σε σχέση με τα δικά της προϊόντα.

GATS

Βασικός στόχος της συμφωνίας είναι η ρύθμιση του εμπορίου υπηρεσιών. Πιο συγκεκριμένα ορίζει 4 είδη παροχής υπηρεσιών:

1) **διεθνείς τηλεφωνικές κλήσεις**

2) **τουρισμός**

3) **τραπεζικές υπηρεσίες**

4) **παροχή μιας υπηρεσίας μέσω προσωρινής διαμονής και εργασίας ατόμων σε ένα άλλο κράτος μέλος**

ΑοΑ

Η συμφωνία έθεσε διεθνείς κανόνες για το εμπόριο αγροτικών προϊόντων.

Η συμφωνία ενέχει 3 πυλώνες:

- 1) Πρόσβαση στην αγορά**
- 2) περιορισμός εγχώριων επιδοτήσεων**
- 3) μείωση εξαγωγικών επιδοτήσεων**

Η ΑοΑ, επιτρέπει στις αναπτυσσόμενες χώρες να έχουν μεγαλύτερες περιόδους προσαρμογής καθώς και λιγότερο αυστηρές μειώσεις.

TRIPS

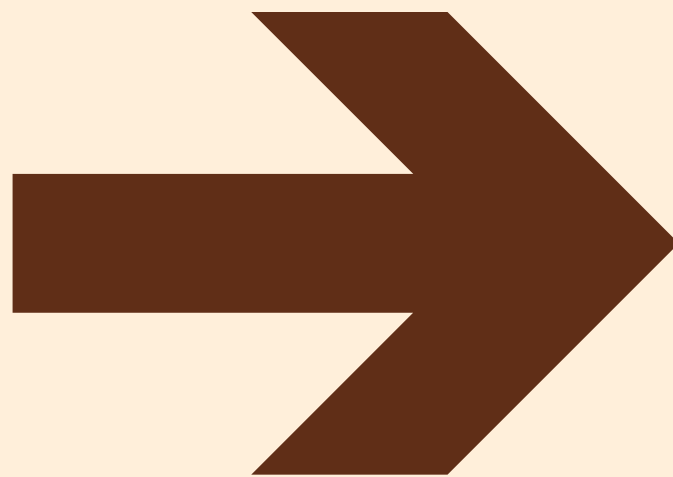
Η συμφωνία καλύπτει τα εξής δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας:

- 1) διπλώματα ευρεσιτεχνίας**
- 2) εμπορικά σήματα**
- 3) πνευματικά δικαιώματα**

Οι κύριοι στόχοι της συμφωνίας είναι:

- 1) η προώθηση της καινοτομίας και των επενδύσεων**
- 2) η προστασία των καταναλωτών**
- 3) η ανάπτυξη των αναπτυσσόμενων χωρών**

Μηχανισμός επίλυσης διαφορών

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΑ

- Διασφαλίζει ότι τα κράτη-μέλη του ΠΟΕ τηρούν τις συμφωνίες και τους κανόνες του διεθνούς εμπορίου.
- Ενισχύει την ασφάλεια, τη διαφάνεια αποτρέποντας εμπορικούς πολέμους και μονομερείς ενέργειες.
- Αποτελεί τον πυρήνα λειτουργίας του ΠΟΕ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- Διαβουλεύσεις
- Σύσταση Panel
- Έκθεση Panel
- Έφεση
- Εφαρμογή/Συμμόρφωση

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

- Χρονικά όρια
- Δεσμευτικότητα
- Κυρώσεις

Παράδειγμα υπόθεσης

Boeing vs Airbus (ΗΠΑ – Ε.Ε.)

→ **Αφορμή:** Οι ΗΠΑ κατηγόρησαν την ΕΕ ότι παρείχε παράνομες επιδοτήσεις στην Airbus, δίνοντάς της αθέμιτο πλεονέκτημα. Η ΕΕ κατήγγειλε αντίστοιχες ενισχύσεις προς τη Boeing από τις ΗΠΑ.

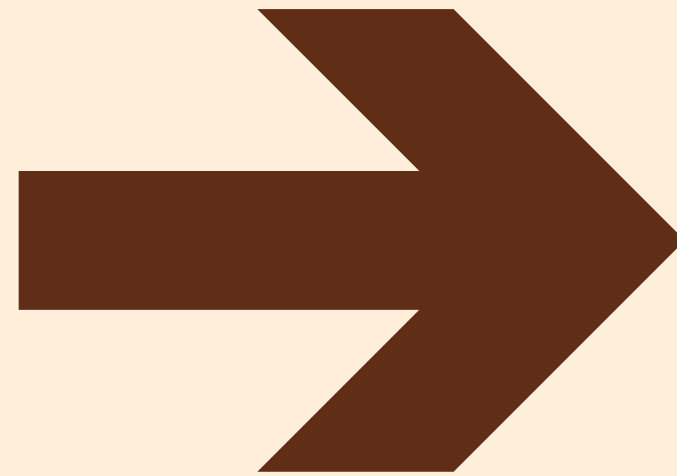
→ **Διαδικασία:** Η υπόθεση ξεκίνησε το 2004, με αποκλειστικά Panel και Όργανο Εφέσεων να εξετάζουν ξεχωριστά τις κατηγορίες κάθε πλευράς.

→ **Αποφάσεις:** Ο ΠΟΕ διαπίστωσε παραβίαση των κανόνων και των δύο πλευρών. Το 2019 εγκρίθηκαν αντίποινα 7,5 δισ. δολάρια για τις ΗΠΑ και το 2020 4 δισ. δολάρια για την ΕΕ.

→ **Επίλυση:** Το 2021 επετεύχθη πενταετής ανακωχή, με συνεργασία για την ρύθμιση κρατικών επιδοτήσεων και την αντιμετώπιση τρίτων χωρών (π.χ. Κίνα).

→ **Σημασία:** Ανέδειξε τον ρόλο του DSM στην αντιμετώπιση εμπορικών διαφορών μεταξύ ισχυρών οικονομιών και τη σημασία της συμμόρφωσης με διεθνείς κανόνες.

Διαδικασία ένταξης χωρών στον ΠΟΕ

4 ΣΤΑΔΙΑ ΕΝΤΑΞΗΣ

1

Αίτηση Ένταξης: Η χώρα δηλώνει πρόθεση συμμόρφωσης με κανόνες ΠΟΕ.

2

Εξέταση: Αναλυτική αξιολόγηση εμπορικών πολιτικών και πρακτικών.

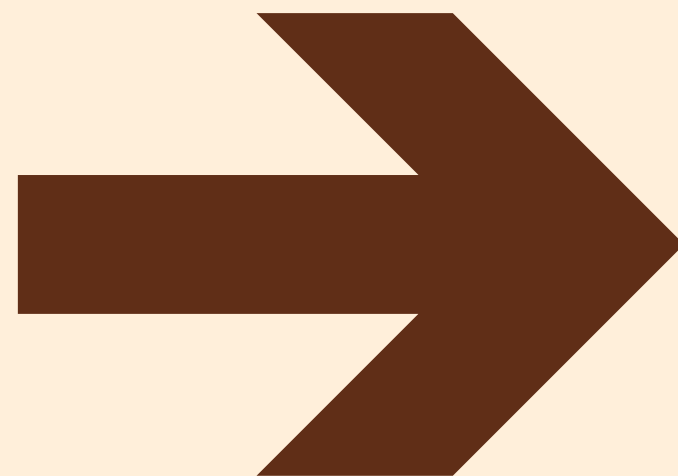
3

Διαπραγματεύσεις: Διμερείς συμφωνίες με υπάρχοντα μέλη, δασμολογικά και θεσμικά ζητήματα.

4

Τελική Ένταξη: Έγκριση από τη Γενική Συνέλευση με ειδική πλειοψηφία.

Η ΕΕ στον ΠΟΕ

Η ΕΕ ως ενιαίο μέλος και εκπροσώπηση

- Η ΕΕ λειτουργεί ως ενιαίο μέλος στον ΠΟΕ, εκπροσωπώντας 27 κράτη-μέλη.
- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαπραγματεύεται και υπερασπίζεται τη θέση της ΕΕ σε πολυμερείς συμφωνίες, μηχανισμό επίλυσης διαφορών, και διαβουλεύσεις.

Η ΕΕ αντιπροσωπεύει περίπου 15% του παγκόσμιου εμπορίου και το διεθνές εμπόριο συνεισφέρει ~40% στο ΑΕΠ της ΕΕ (2023).

Εμπορική πολιτική & πολυμερής δέσμευση

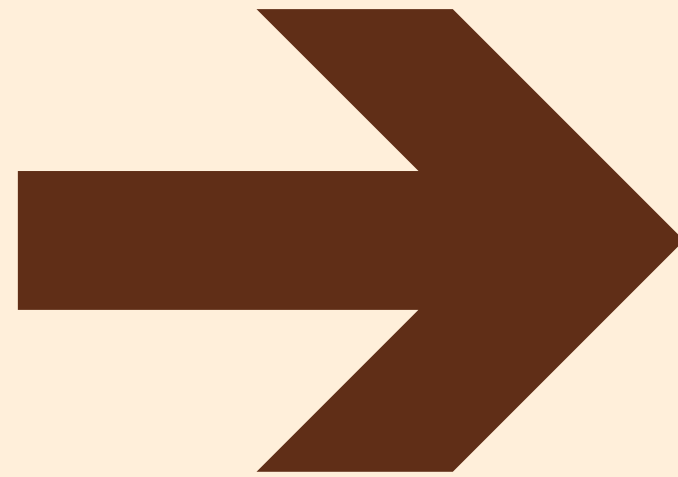
- Η ΕΕ διαμορφώνει ενιαία εμπορική στρατηγική για αγαθά, υπηρεσίες, πνευματικά δικαιώματα και επενδύσεις.
- Η ΕΕ προωθεί τη πολυμέρεια, τη διαφάνεια και τον σεβασμό στους κανόνες του ΠΟΕ.
- Η συμμετοχή στον ΠΟΕ ενισχύει τη δυνατότητα της ΕΕ να υπερασπίζεται τα συμφέροντά της σε εμπορικές διαμάχες (π.χ. CBAM – Carbon Border Adjustment Mechanism).
- Η ΕΕ αξιοποιεί DSM και διμερείς συμφωνίες για να εδραιώνει ισοτιμία και βιώσιμη ανάπτυξη στις παγκόσμιες αγορές.

Open strategic autonomy

Η στρατηγική της ΕΕ, γνωστή ως “Open Strategic Autonomy”, εστιάζει στην εξισορρόπηση μεταξύ πολυμερούς συνεργασίας και εσωτερικής αυτονομίας.

- **Στόχος:** Διατήρηση ανοιχτού εμπορίου, αλλά με στρατηγική ανεξαρτησία στις κρίσιμες αποφάσεις.
- **Πυλώνες στρατηγικής:**
 - Προστασία κρίσιμων υποδομών, τεχνολογιών και βιομηχανιών.
 - Προώθηση ανταγωνιστικότητας και καινοτομίας της ευρωπαϊκής οικονομίας.
 - Στήριξη πολυμερών συμφωνιών και διεθνών κανόνων για δίκαιο εμπόριο.
 - Διαχείριση γεωπολιτικών προκλήσεων (π.χ. ΗΠΑ–Κίνα, πόλεμος στην Ουκρανία).
- **Παραδείγματα εφαρμογής:**
 - Συμφωνίες ελεύθερου εμπορίου με Ιαπωνία, Καναδά, Mercosur.
 - Ενσωμάτωση βιώσιμων κριτηρίων στις εξαγωγές και εισαγωγές (πράσινη μετάβαση).

Σχέσεις ΕΕ-ΠΟΕ

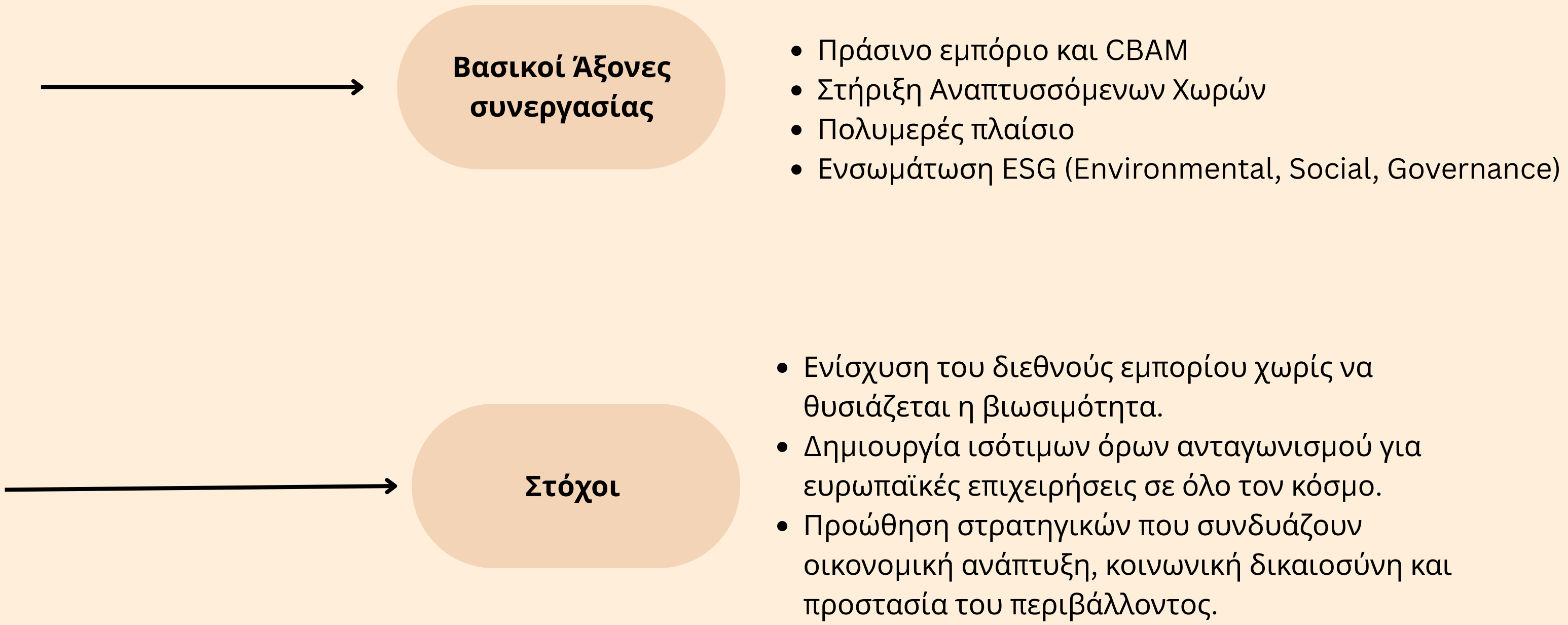
Διμερείς διαστάσεις

- Σύναψη διμερών εμπορικών συμφωνιών, όπως η CETA (ΕΕ–Καναδάς) και η EPA (ΕΕ–Ιαπωνίας).
- Προώθηση συμμετοχής αναπτυσσόμενων χωρών

Πολυμερείς διαστάσεις

- Υποστήριξη πολυμερούς χαρακτήρα του ΠΟΕ.
- Χρήση μηχανισμού επίλυσης διαφορών για την προστασία των συμφερόντων της σε περιπτώσεις δασμών ή εμπορικών περιορισμών τρίτων χωρών.

Συνεργασία ΠΟΕ-ΕΕ

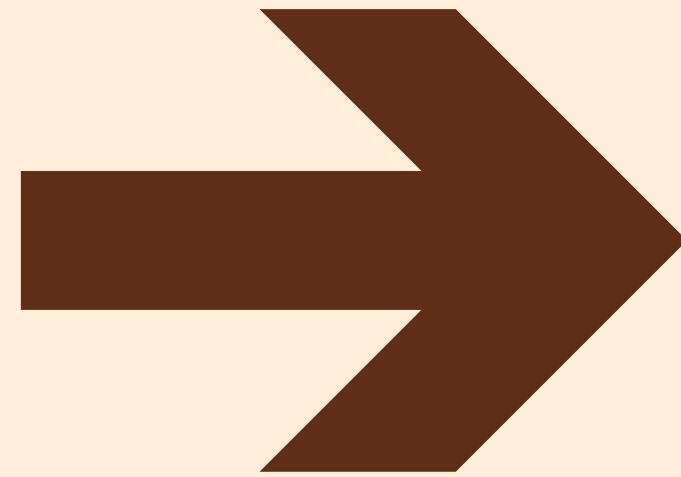
Βασικοί Άξονες συνεργασίας

- Πράσινο εμπόριο και CBAM
- Στήριξη Αναπτυσσόμενων Χωρών
- Πολυμερές πλαίσιο
- Ενσωμάτωση ESG (Environmental, Social, Governance)

Στόχοι

- Ενίσχυση του διεθνούς εμπορίου χωρίς να θυσιάζεται η βιωσιμότητα.
- Δημιουργία ισότιμων όρων ανταγωνισμού για ευρωπαϊκές επιχειρήσεις σε όλο τον κόσμο.
- Προώθηση στρατηγικών που συνδυάζουν οικονομική ανάπτυξη, κοινωνική δικαιοσύνη και προστασία του περιβάλλοντος.

ΠΟΕ και μεγάλες οικονομίες

ΚΙΝΑ:

Ένταξη: 2001

Αλλαγές με την ένταξη της:

- > Άνοιξε τις αγορές της Κίνας σε ξένες επενδύσεις,
- > Προώθησε την εξαγωγική της δραστηριότητα
- > Ωθήσε τη χώρα σε σημαντικές εγχώριες μεταρρυθμίσεις, όπως η βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου και η προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Εισαγωγές- Εξαγωγές:

Εξαγωγές 2022: \$3,59 τρισεκατομμύρια,

Εισαγωγές 2022: \$2,72 τρισεκατομμύρια

Συμπέρασμα: Μεγαλύτερη εξαγωγική δύναμη παγκοσμίως και έναν από τους κύριους εισαγωγείς παγκοσμίως

Εμπορική στρατηγική και επιτυχίες:

- > Η Κίνα έχει εξελιχθεί σε παγκόσμιο ηγέτη στον τομέα της τεχνολογίας και των καταναλωτικών προϊόντων, με εταιρείες όπως η Huawei και η Xiaomi να κυριαρχούν στις παγκόσμιες αγορές ηλεκτρονικών συσκευών.
- > Η Κίνα ηγείται στην παραγωγή ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αποτελώντας τον μεγαλύτερο εξαγωγέα ηλιακών πάνελ και εξοπλισμού καθαρής ενέργειας παγκοσμίως.

Προκλήσεις και διεθνείς σχέσεις:

- > Ο προστατευτισμός των ΗΠΑ, ειδικά στους τεχνολογικούς τομείς, έχει δημιουργήσει εντάσεις και δασμούς σε εκατοντάδες προϊόντα, ενώ οι επιδοτήσεις προς κρατικές επιχειρήσεις εγείρουν ανησυχίες για αθέμιτο ανταγωνισμό
- > Η διεθνής πίεση για μείωση των εκπομπών CO₂ απαιτεί από την Κίνα σημαντικές μεταρρυθμίσεις στον ενεργειακό τομέα και στη βιομηχανία.

ΗΠΑ:

Ένταξη: Οι Ηνωμένες Πολιτείες υπήρξαν βασικοί πρωτοπόροι στη δημιουργία του ΠΟΕ και GATT

Εισαγωγές- Εξαγωγές:

Εξαγωγές 2022: \$1,77 τρισεκατομμύρια

Εισαγωγές 2022: \$2,96 τρισεκατομμύρια

Συμπέρασμα: Μία από τις μεγαλύτερες εμπορικές δυνάμεις παγκοσμίως.

Εμπορική στρατηγική και επιτυχίες:

Οι Ηνωμένες Πολιτείες κυριαρχούν σε τομείς υψηλής τεχνολογίας, ενέργειας και γεωργίας.

>Τεχνολογία: Apple, Microsoft και Google αποτελούν παγκόσμιους ηγέτες στις εξαγωγές λογισμικού, τεχνολογικών προϊόντων και υπηρεσιών.

>Ενέργεια: εξαγωγείς υγροποιημένου φυσικού αερίου (LNG)

> Γεωργία: εξάγουν σόγια, καλαμπόκι και βαμβάκι, προωθώντας την επισιτιστική ασφάλεια σε πολλές χώρες.

Προκλήσεις και διεθνής σχέσεις:

>Ο προστατευτισμός και η επιβολή δασμών από και προς τις ΗΠΑ έχουν προκαλέσει εμπορικές εντάσεις.

> Η τάση για αποχώρηση από πολυμερείς συμφωνίες (π.χ., TPP) δημιουργεί αβεβαιότητα στο διεθνές πλαίσιο.

>Η ανάγκη προώθησης βιώσιμης ανάπτυξης επηρεάζουν τη βιομηχανική και ενεργειακή πολιτική.

ΡΩΣΙΑ:

Ένταξη: 2012

Εισαγωγές- Εξαγωγές:

Εξαγωγές 2022: \$540 δισ.

Εισαγωγές 2022: \$280 δισ.

Συμπέρασμα: η χώρα κατείχε σημαντικό μερίδιο στις διεθνείς αγορές ενέργειας, μετάλλων και σιτηρών

Εμπορική στρατηγική και επιτυχίες:

Κύριοι τομείς εξαγωγών περιλαμβάνουν:

>**Ενέργεια:** Φυσικό αέριο και πετρέλαιο (Gazprom, Rosneft)

>**Βιομηχανικά προϊόντα:** Μέταλλα και χημικά.

>**Αγροτικά προϊόντα:** Σιτηρά

>**Στρατηγικές υποδομές και τεχνολογίες για εξαγωγές όπλων**

Προκλήσεις και διεθνής σχέσεις:

>Μετά το 2022, οι κυρώσεις από ΗΠΑ και ΕΕ περιόρισαν δραστικά την πρόσβαση της Ρωσίας στις διεθνείς αγορές.

>. Ο πόλεμος στην Ουκρανία έχει οδηγήσει σε γεωπολιτική απομόνωση από Δυτικές αγορές, αναγκάζοντας τη Ρωσία να ενισχύσει τις σχέσεις της με μη δυτικούς εταίρους, όπως η Κίνα, η Ινδία και η Τουρκία.

ΙΝΔΙΑ:

Ένταξη: 1995

Εισαγωγές- Εξαγωγές:

Εξαγωγές 2022: \$770 δισ

Εισαγωγές 2022: \$630 δισ

Συμπέρασμα: Κύριοι εμπορικοί εταίροι περιλαμβάνουν ΗΠΑ, ΕΕ, Κίνα και χώρες της Μέσης Ανατολής

Εμπορική στρατηγική και επιτυχίες:

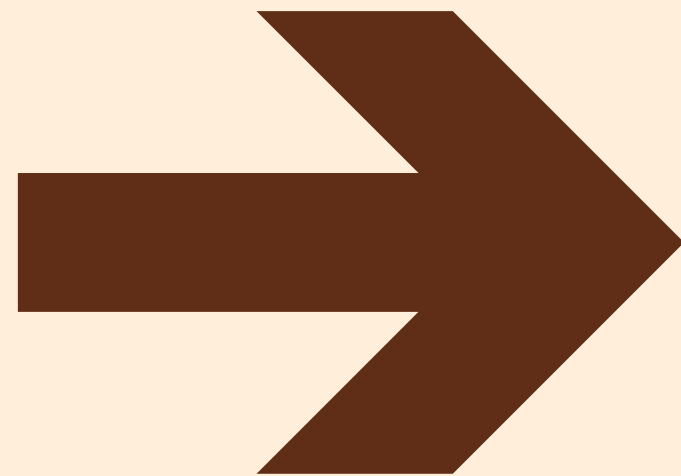
Η εμπορική πολιτική της Ινδίας επικεντρώνεται στη στήριξη της εγχώριας παραγωγής και την προώθηση εξαγωγών σε στρατηγικούς τομείς:

- **Φαρμακοβιομηχανία**
- **Υπηρεσίες IT**
- **Κλωστοϋφαντουργία**

Προκλήσεις και διεθνής σχέσεις:

- **Προστατευτισμός:** Δασμοί και περιορισμοί από μεγάλες δυνάμεις επηρεάζουν την ανταγωνιστικότητα.
- **Εσωτερικές Μεταρρυθμίσεις:** Ζητήματα γραφειοκρατίας και υποδομών περιορίζουν την αποτελεσματικότητα της παραγωγής και μεταφορών.
- **Περιβαλλοντικές Προκλήσεις:** Η διεθνής πίεση για μείωση των εκπομπών CO₂ επηρεάζει τις βιομηχανίες και τις μεταφορές.

Σημαντικές προκλήσεις:

Στασιμότητα στις πολυμερείς διαπραγματεύσεις

Ο Γύρος της Ντόχα (2001) για τη μείωση των εμπορικών
φραγμών παραμένει αδιέξοδος:

Ανεπτυγμένες χώρες: Επικεντρώνονται σε προστασία
επενδύσεων και περιβαλλοντικό εμπόριο

ΑΝΤΙΘΕΤΩΣ

Αναπτυσσόμενες χώρες: Ζητούν μεγαλύτερη πρόσβαση
στις αγορές και μείωση γεωργικών επιδοτήσεων.

Η στροφή σε διμερείς/περιφερειακές συμφωνίες, όπως η
CETA και η USMCA, υπονομεύει τον πολυμερή χαρακτήρα
του ΠΟΕ

Άνοδος του οικονομικού εθνικισμού

Οι ΗΠΑ επέβαλαν δασμούς ύψους \$370 δισ. σε κινεζικά προϊόντα (2018–2022). Τομείς που επηρεάστηκαν:
> τεχνολογία και βιομηχανικά προϊόντα, με εκτιμώμενη μείωση της παγκόσμιας ροής εμπορίου κατά ~0,8% ετησίως.

Η Κίνα προωθεί το "Made in China 2025" για ενίσχυση εγχώριων εταιρειών υψηλής τεχνολογίας και υποδομών.

Η ΕΕ εφαρμόζει πολιτικές στρατηγικής αυτονομίας σε κρίσιμους τομείς :

- > ημιαγωγοί
- > μπαταρίες

Αποτέλεσμα: Μείωσης εξάρτησης από τρίτες χώρες

Γεωπολιτικές εντάσεις

Η εμπορική αντιπαράθεση ΗΠΑ–Κίνας συνεχίζεται:

- >αμοιβαίοι δασμοί
- >περιορισμοί στις τεχνολογικές εξαγωγές
- > εμπόδια στις επενδύσεις

Οι δασμοί ΗΠΑ–Κίνας έχουν επηρεάσει αγαθά αξίας άνω των \$370 δισ. από το 2018.

Πόλεμος στην Ουκρανία έχει προκαλέσει κυρώσεις σε Ρωσία και Λευκορωσία, περιορίζοντας:

- > το εμπόριο ενέργειας
- > σιτηρών
- >βασικών πρώτων υλών

Η Ρωσία παρέχει περίπου το 17% των παγκόσμιων εξαγωγών φυσικού αερίου στην Ευρώπη, αλλά οι κυρώσεις έχουν μειώσει τις ροές κατά ~30% το 2023.

Εσωτερικές δομικές προκλήσεις

Απαίτηση ομοφωνίας μεταξύ 164 μελών:

- > επιβραδύνει διαπραγματεύσεις
- > δυσκολεύει την επίτευξη νέων συμφωνιών

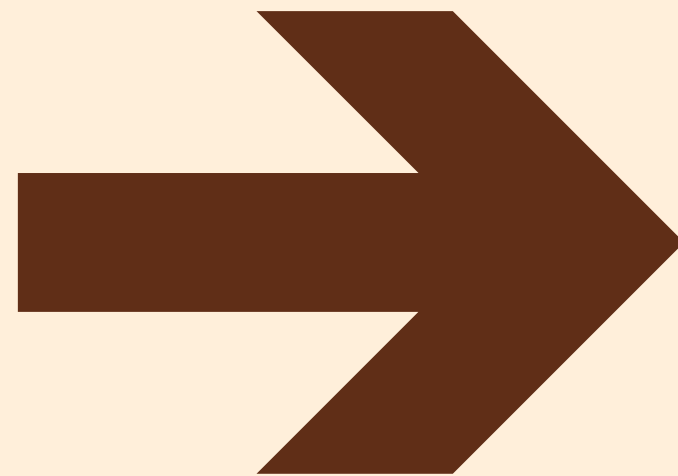
Μηχανισμός επίλυσης διαφορών :

- > υπολειτουργεί μετά την παράλυση του Δευτεροβάθμιου Οργάνου (Appellate Body) το 2019
 - > καθυστερούν σημαντικές αποφάσεις για εμπορικές διαφορές.
 - > Από το 2019, οι εκκρεμείς υποθέσεις στο μηχανισμό επίλυσης διαφορών αυξήθηκαν κατά 40%.
- > Η πολυπλοκότητα των κανονισμών και η διαφορετική οικονομική ισχύς των μελών δημιουργούν αδυναμίες στην εφαρμογή κανόνων.

Έλλειψη πόρων και προσωπικού:

- > περιορίζει την τεχνική υποστήριξη προς αναπτυσσόμενες χώρες
- > Δυσχεραίνει την προσαρμογή στις σύγχρονες ανάγκες (ψηφιακό εμπόριο, περιβαλλοντικές ρυθμίσεις)

Μέλλον ΠΟΕ

Πράσινη
μετάβαση και
βιώσιμη
ανάπτυξη

Οι χώρες επιδιώκουν:

- > Μείωση των εκπομπών CO₂
- > Ενίσχυση της βιώσιμης παραγωγής χωρίς να διαταραχθεί το διεθνές εμπόριο.

----->

CBAM της ΕΕ (Carbon Border Adjustment Mechanism):

Τεχνολογική
πρόοδος και
ψηφιακό
εμπόριο

Ευκαιρίες ψηφιακής τεχνολογίας:

- > προσφέρει ευκαιρίες για ανάπτυξη νέων αγορών
- > βελτιώνει την αποδοτικότητα της εφοδιαστικής αλυσίδας
- > διευκολύνει μικρομεσαίες επιχειρήσεις να εισέλθουν σε παγκόσμιες αγορές.

ΔΝΤ
Ίδρυση, Σημασία και Ιστορικό
Υπόβαθρο

- Το ΔΝΤ ιδρύθηκε το 1944 στη Διάσκεψη του Bretton Woods μαζί με την Παγκόσμια Τράπεζα.
- Στόχος: διατήρηση διεθνούς νομισματικής σταθερότητας μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο.
- Αρχικά: σύστημα σταθερών ισοτιμιών, νομίσματα συνδεδεμένα με το δολάριο και τον χρυσό.
- Μετά το 1971: προσανατολισμός σε διαχείριση κρίσεων, τεχνική βοήθεια και εποπτεία.
- Σημαντικός ρόλος σε οικονομικές κρίσεις: Ασία 1997, Ελλάδα 2010.

ΔΝΤ

Αποστολή και Βασικοί Στόχοι

Αποστολή ΔΝΤ:

- Διασφάλιση σταθερότητας των διεθνών νομισματικών σχέσεων.
- Πρόληψη οικονομικής απομόνωσης και κρίσεων.
- Συλλογική διαχείριση μεγάλων οικονομικών κρίσεων μεταξύ κρατών.

Κύριοι Στόχοι:

1. Σταθεροποίηση συναλλαγματικών ισοτιμιών.
2. Παροχή δανείων σε κράτη-μέλη σε περίπτωση οικονομικής κρίσης.
3. Παρακολούθηση και ανάλυση οικονομικών πολιτικών των κρατών-μελών.
4. Προώθηση διεθνούς συνεργασίας και οικονομικής ανάπτυξης.
5. Χρήση SDR (Special Drawing Rights) για καθορισμό ποσοστώσεων και ψήφων.

ΔΝΤ

Δομή και Όργανα

- **Συμβούλιο Διοικητών:** συμμετέχουν όλα τα κράτη, συνήθως Υπ. Οικονομικών / Διοικητής Κεντρικής Τράπεζας.
- **Εκτελεστικό Συμβούλιο (24 μέλη):** υπεύθυνο για καθημερινή λειτουργία.
- **8 χώρες με μεγαλύτερη ποσόστωση** → ατομική συμμετοχή: ΗΠΑ, Κίνα, Ιαπωνία, Γερμανία, Γαλλία, ΗΒ, Σαουδική Αραβία, Ρωσία.
- **16 θέσεις** → ομάδες χωρών (περιφέρειες).
- **Λήψη αποφάσεων:** μέσω συναίνεσης, αλλά ρόλο καθορίζει ύψος ποσόστωσης.
- **Κάθε περιφέρεια δεσμεύει το σύνολο των ποσοτώσεων των χωρών που εκπροσωπεί.**

ΔΝΤ
Λειτουργία – SDR και
Αποθεματικό Ταμείο

1. Ποσοτώσεις και SDR (Special Drawing Rights)

- Κάθε κράτος-μέλος του ΔΝΤ έχει μια ποσόστωση, η οποία καθορίζεται από:
 - ΑΕΠ της χώρας
 - Άνοιγμα της οικονομίας
 - Διαφοροποίηση παραγωγής
 - Συναλλαγματικά αποθέματα
- Η ποσόστωση εκφράζεται σε Ειδικά Τραβηχτικά Δικαιώματα (SDR), που αποτελούν τη νομισματική μονάδα του ΔΝΤ.
- Η αξία του SDR προκύπτει από καλάθι νομισμάτων: δολάριο ΗΠΑ, ευρώ, γιέν, λίρα στερλίνα, renminbi (από 2016).

2. Ρόλος ποσόστωσης

- Καθορίζει:
 - Οικονομική συνεισφορά στο κοινό ταμείο
 - Δυνατότητα δανεισμού σε περίπτωση κρίσης
 - Αριθμό ψήφων σε συλλογικά όργανα
- Αναθεώρηση ποσοτώσεων κάθε 5 χρόνια (π.χ. η τελευταία ολοκληρωμένη το 2010).

3. Αποθεματικό ταμείο ΔΝΤ

- Χρησιμοποιείται για δανεισμό κρατών-μελών σε οικονομική κρίση
- Υποστηρίζει σταθερότητα διεθνών συναλλαγματικών σχέσεων

ΔΝΤ Προκλήσεις

- Έλλειψη ενιαίας εκπροσώπησης της ΕΕ
- Κατακερματισμένες ποσοστώσεις
- Σύγκρουση εθνικών και κοινοτικών συμφερόντων
- Δυσκολία συντονισμού εντός ΕΕ
- Περιορισμένη επίσημη συμμετοχή της ΕΚΤ
- Αναποτελεσματικότητα συντονισμού
- Αμφιθυμία των κρατών-μελών για ενιαία εκπροσώπηση
- Κίνδυνος υπερεκπροσώπησης της ΕΕ
- Ανάγκη έγκρισης από το ΔΝΤ

ΔΝΤ
ΕΕ - ΔΝΤ

- 1. Θεσμική εκπροσώπηση
- ΠΟΕ: Η ΕΕ εμφανίζεται ως ενιαίος δρων.
- ΔΝΤ: Καμία ενιαία εκπροσώπηση· κράτη-μέλη συμμετέχουν ξεχωριστά ή σε περιφέρειες.
- 2. Συντονισμός και μηχανισμοί
- ΔΝΤ: Υπο-επιτροπή (Βρυξέλλες) + EURIMF (Ουάσινγκτον) για συντονισμό θέσεων.
- ΠΟΕ: Δεν απαιτείται πολυεπίπεδος συντονισμός· ενιαία ευρωπαϊκή φωνή.
- 3. Ποσοτώσεις και επιρροή
- ΔΝΤ: Ποσοτώσεις (~30% συνολικά για ΕΕ, κατακερματισμένες σε περιφέρειες).
- ΠΟΕ: Κάθε κράτος μία ψήφος, πιο ισότιμη εκπροσώπηση.
- 4. Προοπτικές
- Ενιαία Ευρωπαϊκή φωνή στο ΔΝΤ μέσω αναδιάταξης περιφερειών και συγκέντρωσης ποσοτώσεων.
- Στόχος για σταθερή παρουσία και αυξημένη επιρροή έως το 2025.

ΔΝΤ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. Διαφοροποίηση παρουσίας

- ΕΕ εμφανίζεται ενιαία στον ΠΟΕ, αλλά όχι στο ΔΝΤ.
- Θεσμικές και πολιτικές ιδιαιτερότητες επηρεάζουν τις σχέσεις της ΕΕ με κάθε οργανισμό.

2. Παράγοντες επιρροής

- Εμπορική πολιτική: Ιστορικά ενιαία, βαθύ κοινοτικό κεκτημένο.
- Νομισματική πολιτική (ΟΝΕ/ΔΝΤ): Νεότερο εγχείρημα, με αδύναμο κοινοτικό κεκτημένο και δομικές δυσλειτουργίες.

3. Δυναμική αλλαγής

- Ο «ζωντανός» χαρακτήρας του ΔΝΤ και οι περιοδικές αναθεωρήσεις των ποσοτώσεων ασκούν πιέσεις προσαρμογής.
- Ενιαία εκπροσώπηση στο μέλλον θα εξαρτηθεί από εσωτερική εμβάθυνση της Ευρωζώνης και ισχυρότερη διεθνή παρουσία του ευρώ.

THANK
YOU

